

زنجیری جیڑا کہ قورمانیہ کان
(5)

گوپڑہ کہ ٹالتھوونییہ کہ

منندی اقرأ الثقافی

www.igra.ahlanontada.com

و زانا کریم

ن / مسعود صبری

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.afhamontada.com

زنجیرہ چیو کہ قورئانیہ کان

(۵)

گویرہ کہ

ئالتونیہ کہ

ن/ مسعود صبری

و/ زانا کریم

بسم الله الرحمن الرحيم

ناوی زنجیره: زنجیره‌ی چیرۆکه قورناییه کار

ناوی په‌رتوک: گوێره‌که ئالتونییه‌که

نوسینی: مسعود صبری

وه‌رگیڕانی: زانا کریم

تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

تایپ و دیزاین: کوۆمپویتیته‌ی یاد

ژماره‌ی سپاردن: ژماره‌ی (۱۳۸۰) ی سالی (۲۰۰۹)

له‌ بلا‌و‌کراوه‌کانی کتیب‌خانه‌ی (مه‌دوی)

هه‌ولێر / بازاری روۆشن‌بیری

مافی چاپ پارێزراوه‌ بو‌ وه‌رگیڕ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دهستیک

له ژيانی هه ر یه کی له پیغه مبه راندا مه شهه د و رودای
هه مه جوړ و سهیر هه یه که مروژ ده توانیت له رییه وه سروشتی
که لانی پیشوو بناسیت و بیان خوینیته وه و بزانیټ تا چه ندیکیش
ئه و خه لکه به گوپی پیغه مبه ره کانیا ن کردو وه و شوینکته و ته یان
بوون، وه مروژ ده توانیت له ریی چیرۆکه کانیا نه وه دل سوژی و
خه مخوژی ئه وانی بو ئاشکرا بیټ بو نه ته وه و گه له کانیا ن.

چیرۆکی گوپره که که ی نه ته وه ی ئیسرا ئیلش یه کیکه له
چیرۆکه کانی نیو قورئانی پیروژ، ئه م به سه رهاته له سه رده می
پیغه مبه ر موسای کور ی عیمراندا روی داوه اسلاوی خوا ی له سه ر
بیټ! له پاش خنکانی فیرعه ونی سته مکار و هاوه لانی..

ئه م چیرۆکه قسه ده کات ده رباره ی هاوه ل دانان بو خودای
ناقانه، کاتی که ئه وه بوو له و نه ته وه یه دا پیاویک هه ستا به
دروستکردنی گوپره که یه کی ئالتون و خه لکیشی بانگ کرد بو
په رستنی و ئه وانیش به گوپیان کرد و هاوبه ش و هاوه لیان بو خوا
برپاردا.

له م په رتو که دا گه شتیک ده که ی ن به ناو چیرۆکی ئه و
گوپره که یه دا، وه بزانی ن کاتی که خه لکه که کردیا ن به خوا و

دەیانپەرست ھەلوپۆستی پێغەمبەر موسا سلاوی خۆی لی بی چۆن
بوو؟..

پەرورەدگارمان پێغەمبەرانێکی زۆر زۆری ناردوو بە نەتەوێ
ئیسرائیل کە بە ناو بانگترینیان موسایە سلاوی خۆی لی بی، کاتی
کە پەرورەدگار موسای کرد بە پێغەمبەر ئەو خەڵکە لە ناو شاری
میسردا دەژیان و ژیاڵیان دەبردە سەر، پاشا و حاکی ئەو
خەڵکش کەسیکی زۆر ستمکار و دلەق و خۆناڵاس بوو کە ناو
دەبرا بە فیرعەون، خەڵکی زۆر ئازار دەدا و هیچ رەحم و بەزەییەکی
لە دڵیدا نەبوو، بە ئارەزووی خۆی خەڵکی دەکوشت و رای دەبۆرد
و خۆی بە گەورە دەزانی و تەکەبووری بەسەر ئەو خەڵکە ھەژار و
لاوازانەو دەکرد، تا خۆبەزلزانییەکی ئەوەندە زۆر بوو کە
فەرمانی کرد بە خەڵک کە ببیەستن و کړنوش و سوچدەیی بوو
بەین، وە دەیووت من خۆی ئێوەم، ﴿أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى﴾

النزعات (۲۴)

واتە: من پەرورەدگاری ھەرە بەرز و بلندێ ئێوەم.
ئەو خەڵکە داماوەش زۆرێکیان قەناعەتیان وابوو، کە بەلی
فیرعەون خۆی جیھانەکانە و ھەر ئەو باران دەبارینی و خەڵک
دەمرینی و دەژینی و سود و زیان دینی ئەو رپی ژیاڵی خەڵکی..

به‌نی ئیسرائیلیه‌کان له ناو میسر دا زۆر ده‌چه‌وسینرا نه‌وه و
 ئازار ده‌دران، کاری زۆر نه‌شیاو و نه‌گونجاویان پێده‌کرا و بایه‌خیان
 پێ نه‌ده‌درا، کوهره‌کانیان ده‌کوژرا و کچه‌کانیشیان ده‌هیشته‌وه بو
 خزمه‌تکردن و رابواردنی خۆیان، له‌به‌ر ئه‌وه‌ی به‌نی ئیسرائیلیه‌کان
 له‌ ره‌چه‌له‌کدا له‌ بنه‌ماله‌ی فیرعه‌ون نه‌بوون..

پێغه‌مبه‌ر موسای د‌ل‌سوژی‌ش سل‌اوی خ‌وای ل‌ی ب‌ی ک‌اتی که ئه‌م
 ش‌تانه‌ی ب‌ینی چ‌وو بو ل‌ای فیرعه‌ون و پ‌یی راگه‌یاند: وازی‌نه‌ له
 س‌ته‌م‌کاری و چ‌یت‌ر ئه‌و خه‌لکه‌ هه‌زاره‌ مه‌چه‌وسین‌ره‌وه و تو هه‌ر
 ئه‌وه‌نده‌ی که به‌نده‌ی خ‌وایت و پ‌یویسته‌ له‌ سه‌رت که خ‌وا
 ب‌یه‌رست‌یت و واز ب‌ی‌نین‌یت له‌ زو‌لم و زو‌رداری، وه‌ ل‌یگه‌ر‌ی له‌و
 خه‌لکه‌ش با به‌ته‌نهایی خ‌وای ج‌یهانه‌کان ب‌یه‌رستن و خ‌وت به‌ خ‌وا
 مه‌زانه‌ به‌سه‌ریان‌ه‌وه و چ‌یت‌ر س‌ته‌م‌یان ده‌رح‌ق مه‌که و مافه‌کانیان
 ب‌ده‌ری و مافیان پ‌یش‌یل مه‌که..

به‌لام فیرعه‌ونی زالم گ‌الته‌ی ده‌هات به‌و قسه‌ جوانانه‌ی موسا
 و روژ به‌ روژ زیات‌ر خ‌وی به‌ گه‌وره‌ ده‌زانی و زیات‌ر خه‌لکی
 ده‌چه‌وسانه‌وه.. روژیکیان له‌ کو‌شکه‌که‌ی له‌گه‌ل سه‌ربازه‌کانیدا
 ده‌رچوو بو‌ناو خه‌لکی، ک‌اتی که گه‌یشته‌ ناو خه‌لکه‌که‌ زۆر به‌
 خ‌وبه‌گه‌وره‌ زانین و به‌ فیزه‌وه وتی ﴿أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ

أَلَّا تَهْتَرُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾ الزخرف (۵۱)

واته: ئه‌ی قه‌وم و گه‌له‌که‌م، من پاشای می‌سرم و
 فه‌رمانه‌روای ئه‌م ولاته‌م، ئه‌م روبرانه‌ش به‌ به‌ر کو‌شکه‌کانماندا
 ده‌روات، ئایا ئه‌م ده‌سه‌لانه‌ی من نابین.

ئه‌وسا ده‌یوپیست له‌ناو خه‌لکه‌که‌دا موسا بشکی‌نی‌ت و وای
 لی‌بکات که‌ خه‌لکی لی‌ نزی‌ک نه‌که‌ونه‌وه و گوی‌ بۆ قسه‌ حق و
 راسته‌کانی نه‌گرن، بۆیه‌ وتی ﴿أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ
 مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ﴾ الزخرف (۵۲)

واته: به‌لکو نابین من چاک‌ترم له‌و که‌سه‌ی ناوبانگی نییه‌ و
 که‌سایه‌تی‌ه‌کی لاواز و نه‌ناسراوه‌ و زمان پاراو نییه‌ و له‌وانه‌ نیه‌ که‌
 بتوانی‌ت چاک‌ خه‌لکی تی‌گه‌یه‌نی‌ت.

وه‌ وا گومانی ده‌برد ئه‌گه‌ر موسا پی‌غه‌مبه‌ر بوایه‌ ده‌بوو زۆر
 ده‌وله‌مه‌ند بوایه‌ و فریشته‌ش له‌ کاره‌که‌یدا یارمه‌تی بدایه‌ و
 به‌راستیان بزانیایه‌، بۆیه‌ به‌ خه‌لکه‌که‌ی ده‌وت ﴿فَلَوْلَا أُلِّقِيَ عَلَيْهِ
 أَسْوَرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلٰٓئِكَةُ مُقَرَّرِينَ﴾ الزخرف
 (۵۳)

واته: جا ئه‌وه‌ بۆچی بازنی ئالتون و زی‌ری پی‌شکه‌ش ناکریت‌ اتا
 نیشانه‌ بی‌ت بۆ پایه‌داری‌ یان ئه‌وه‌ بۆ فریشته‌ له‌گه‌لیدا نه‌هاتن بۆ
 بانگه‌واز کردن و پشتیوانی‌ لی‌کردنی‌؟!

ټاوا بهم شپوه په عزيهت و ټازاري بهني ټيسراييليه کاني
دهدا تاوه کو ټيمان به خوا نه هينن و شويني پيغه مبهه موسا
نه که ون...

کاتي که رږژ به رږژ سته مکارپه کاني فيرعه ون زيادي ده کرد
و توندړه وتر ده بوو بهرام بهر به خه لکه که، خه لکه کهش چوونه لای
موسا و وتیان: ټهی موسا، ټهی نيردراوی خوا، ټهی دلسوژ و
ميهره بان، فريامان که وه و له ده ست ټهم سته مکار و ديکتانوړه
رزگارمان بکه؟

پيغه مبهه موساش سلاوی خواي لی بیت، داواي له خواي
که وړه کرد که بیت به هانای ټهم خه لکه وه و له ده ستی ټهم
سته مکاره رزگاربان بکات، فهران له لایه ن خواي کار به چپوه هاتوو
فهران کرا به موسا که خوت و هه موو بهني ټيسراييليه کان شاري
ميسر جي بهيلن و کوچ بکه ن، موساش هه واله کهي به خه لکه که
راکه ياند و ټه وانیش زور پييان خوش بوو.

ټهوسا له شه ويکدا به نه پنييه وه هه موو مال و سامانه کانين
پچاپه وه و که و تنه ري تا گه يشته نزيک ده ريای سور، پاشان
گوپان له قره و هاوار بوو، کاتي که ټاورپان دايه وه بو دواوه ي
خوپان بينيان که فيرعه ون و سه ربازه کاني هه موويان وا به ره و
روويان دين، خه لکه که زور ترسان و چاوه کانين ټه بله ق بوو، روويان
کرده موسا و وتیان: ټهی موسا تازه ټه وه هاتن و ټيسته جاريکی تر

دهمانگیر نهوه بهرهو میسر و له جاران زیاتر سزمان ددهن و دوریش نیه نهمانکوژن؟، موسا هیچ نهدهترسا و زور به ئومید و هیواوه قسهی دهکرد و به خه لکه که ی دهوت مهترسن، بی ئومید مهبن و غه مبار مهبن ئیمه خوامان له گه لدايه و کومه کیمان دهکات، خه لکه که هر دهترسان و هاوار و گریانان بهرز بوویهوه، موساش زور به متمانهوه پیی دهوتن:

﴿كَلاَّ إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ﴾ الشعراء (۶۲)

واته: نهخیر وانییه، من پهروهردگارم له گه لدايه و رینمونیم دهکات ابو رزگاری و سهرفرازی.

موعجیزه که

کاتی که فیرعهون و سهربازه کانی دههاتن بهرهو رووی خه لکه که، پیغمبهه موسا سلاوی خوی لی بیت.. دهسته کانی بهرز کردهوه و داوای یارمه تی و کومه کی له خوا کرد و وتی: خواجه رزگارمان بکه له دهست فیرعهون و سهربازه دلبره قه کانی.. پهروهردگاریش فرمانی کرد به موسا ئهی موسا دار عه ساکت بکیشه به دهریاکه دا، ئهو دارهی که پیشنیسته دهوو به مار و ئه ژدیا له بهردهمی فیرعهوندا، ئیستا به فرمانی خوداوهند کاریکی تری پی ئه نجام دهریت، موساش گوپراپه لی فرمانه کی خوی کرد و داره کی دا به دهریاکه دا و یه کسه به فرمانی خوا

ئەو دەريا گەورەيە شەقى برد و (۱۲) رېڭاي گەورەي تېدا دروست بوو، تاوەكو بە ئاسانى پېيدا بېرۇنە ئەوبەرى دەرياكە وەو رزگاريان بېيت، وە بەنى ئيسرائيل يەكەن (۱۲) كۆمەل بوون، موسا فەرمانى پى كىردن ھەر كۆمەلە و لە رېڭايەكەو بېرۇن، ئاوا بەم شېوئەيە خۇاي گەورە ھىز و دەسەلاتى خۇي پى نیشان دان و دەرياي لەسەر پى بۇ راگرتن، پاشتەوئەي كە ھەموويان پەرىنەو ئەوبەرى دەرياكە، فیرعەون و سەربازەكانى گەيشتە سەر دەرياكە و ئەو دیمەنەيان يىنى زۆر سەرسام بوون، بەلام ھېشتاش ھەر بېروايان نەھىنا و ھەر بە ھىوای ئەو بوون كە جاريكى تر ئەوان بېيئەوئە ژېر رېڭى خۇيانەو، بۇيە ئەوانىش بەناو رېڭاكاندا دەستيان كىرد بە رۇشتن و وايان دەزانى ئەم رېڭايانە بۇ ئەمانىشە، تا ئەوئەي گەيشتە لاي ناوەرەستى رېڭاكان، ئەوسا لە لايەن پەرورەدگارەو ھەرمان كرا بە دەريا كە بېتەو دۇخەكەي جاران و وەكو خۇي لېيئەو، پاشان دەرياكەش بە فەرمانى خوداوەند وەكو خۇي لېيئەو و فیرعەون و ھامان و ھەموو دارودەستەكانيانى لول كىرد و ھەموويان لەناو چوون و خنكان و مردن و ھەموو مەروفايەتى لەو رۆژوئە لەدەست ستمەكارپەكانى ئەوان رزگاريان بوو،

ئەوسا بەنى ئيسرائيل يەكەن زۆر دۇخۇش و دۇشاد بوون و زۆر سوپاسى خۇايان كىرد لەسەر ئەو نىعمەتە گەورە، مەندى فیرعەون و سەرمانى ستمەكارى..

بت په‌رستی

پاش ئه‌وه‌ی په‌روه‌ردگاری کار به‌جی فیرعه‌ون و سه‌ربازه‌کانی له ئاوه‌که‌دا نو‌قم کرد و هه‌موویانی مراند ، به‌نی ئیس‌رائیلییه‌کان ئاوه‌که‌یان به‌جی هیشت و رو‌یشتنه، پی‌غه‌مبه‌ر موساشیان له‌گه‌ل‌دا بوو سلاوی خ‌وای لی بی‌ت، تا گه‌یشتنه شو‌ینیک که خه‌لکی ئه‌و شو‌ینه خه‌ریکی بت په‌رستی بوون و خ‌وایان نه‌ده‌ناسی به‌نی ئیس‌رائیلی یه‌کانیش ، د‌وای بینینی ئه‌و هه‌موو مو‌عجیزه‌ گه‌وره‌ و سه‌یرانه‌ چ‌وونه‌ لای موسا و زور به‌ ئاساییه‌وه‌ به‌و پی‌غه‌مبه‌ره‌ د‌لس‌وز و خه‌مخ‌وره‌یان وت: ئه‌ی موسا دا‌وا ده‌که‌ین ئیم‌ه‌ش خ‌وایه‌کمان هه‌بی و خ‌وایه‌کمان بو‌ در‌وستبکه‌ هه‌روه‌کو چ‌ون خه‌لکی ئه‌م نا‌وچه‌یه‌ خ‌وایان هه‌یه‌ و ک‌رن‌وشی بو‌ ده‌بن و ته‌وافی ده‌که‌ن!!! کاتی پی‌غه‌مبه‌ر موسا سلاوی خ‌وای لی بی‌ ئه‌م قسه‌یه‌ی لی بی‌ستن زور زور توره‌ بوو، ئه‌وسا به‌ توره‌یه‌وه‌ به‌ ده‌نگیکی زور به‌رز پی‌ی وتن ﴿إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾ الاعراف ۱۲۸۱

واته: به‌راستی ئیوه‌ قه‌ومیک‌ن نه‌ ده‌زانن و نه‌ ده‌فامن...

ئه‌وسا موسا رووی تیک‌کردن و ده‌ستی کرد به‌ وتاردان و قسه‌ی

جوان و ئام‌وزگاری خ‌یر ب‌ویان و فه‌رمووی ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَبَرِّمًا هُمْ

فِيهِ وَبَطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ قَالَ أَغْوَى اللَّهُ أَبْغِیْكُمْ

إِلَٰهَا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤١﴾ وَإِذْ أُنْجَيْنَاكُمْ مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ ۖ يَقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۖ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤٢﴾

الاعراف (۱۳۹-۱۴۱)

واته: بیگومان نهوهی تییدا دهژین له ناوچوو و پوچه له نهوهی نهوان دهیانکرد.

موسا وتی: ئایا که ی رهوايه بیجگه له خوا خوايه کی ترتان بو بخوازم، له کاتییدا که نهو زاته له ناو خه لکی نهو جیهانه دا هه لی بزاردوو و ریزی زیاتری لی ناو.

یادی نهو کاتهش بکه ن که بزگارمان کردن له دارودهسته ی فیرعه ون کاتییک که ناسوژترین نه شکه نهجیهان دهدان، به شیوه یه کی درندانه زوژینه ی کوره کانی ئیوه یان ده کوشت و ئافره ته کانی ئیوه شبیان ده هیشته وه (بو که نیه کی)، له وه شدا به لاو تاقیکردنه وه یه کی گه وه هه یه بو تان له لایه ن پهروه دگار تانه وه (بوچی زوو فه راموشتان کرد؟).

پاشان خوی گه وه کاتیکی بو موسا دیاریکرد تاوه کو گفتوگو ی له گه لدا بکات، موساش پیش نهوه ی کاته دیاریکراوه که بی ت خوی زوژ به چاکی ئاماده کرد و بهرده وام بیری له دروستکراوه کانی

خوای گه وره ده کرده وه تاوه کو رۆحی پالڤته و بیکهرد بکاته وه،
چونکه دیدار له گه‌ل خوداوه‌نددا ئاواتیکه که هه‌موو مروڤیک
نامه‌زرویه‌تی..

ئامۆژگاری

کاتی‌ک وه‌ختی دیارپکراو هات تاوه‌کو موسا ب‌روات دیدار و
گفتوگو له‌گه‌ل خوای بالاده‌ست بکات موسا سلّوی خوای لی بی‌ت
ئامۆژگاری هارونی برای کرد که ئاگای له ئیمانی ئه‌وه‌لکه بی‌ت و
رپکه نه‌دات له‌ناویاندا بت په‌رستی و شه‌ر و ئاژاوه و دووبه‌ره‌کی
رووب‌دات..

ئه‌وسا موسا به‌سه‌ر کپّوه‌که‌دا سه‌رکه‌وت به‌ره‌و سه‌ره‌وه، زۆر
هه‌ستی به‌ دلخۆشی و شادمانی و خوشنودی ده‌کرد، چونکه ئه‌و
ده‌روات گفتوگو له‌گه‌ل که‌سی‌که‌دا ده‌کات که‌ خاوه‌نی هه‌موو
بونه‌وه‌ره و هه‌ر ئه‌ویش به‌دیپیناوان، تاوه‌کو شه‌ریعه‌ت و یاسا و
رپسای ژیا‌نی له‌لاوه به‌ی‌نی‌ت بو ئه‌و خه‌لکه.

گوپ‌ره‌که‌ په‌رستتی

دوای ئه‌وه‌ی موسا به‌ره‌و دیداری خوداوه‌ند رۆ‌یشت، پیاوێکی
بی‌باوه‌ر که‌ ناوده‌برا به‌ سامیری به‌ فرسه‌تی زانی و له‌ناو
خه‌لکه‌که‌دا ئالتون و زیرپی کو‌ده‌کرده‌وه ، تائه‌وه‌بوو گوپ‌ره‌که‌ یه‌کی
لی دروست کرد، ناوسکه‌که‌ی به‌ به‌تالی جیپ‌یشتبو، به‌ شیوه‌یه‌ک

هەر کاتیگ ههوا بهناویدا برۆشتایه له دهمیهوه دهنگیک دروست
 دهبوو که ههروهکو دهنگی گوێرهکهی راستهقینه وابوو، ئهوسا به
 خهڵکهکهی وت ئهی خهڵکینه ئهمه خوای راستهقینهی ئیوهیه و
 پێویسته لهسهرتان ئهم خودایه بپهرستن نهک ئهو خودایه که
 موسا بانگهشهی بوونی دهکات، وه پێی دهوتن ﴿هَذَا إِلَهُكُمْ
 وَإِلَهُ مُوسَى﴾ طه (۱۸۸)

واته: (سامیری و بی دینهکان بی شهرمانه) وتیان: ئهمه خوای
 ئیوه و خوای موسایه.

ئهوسا سامیری به خهڵکهکهی وت: ئهی خهڵکینه بهراستی خوا
 موسای بیرچۆتهوه و موسای لهبیر نهماوه و موسا ئیسته لهناو ئهو
 کهز و کیوانهدا به دواى خوادا ویله و بهدوایدا دهگهڕیت، بۆیه
 پێتان ئهئیم پێویسته لهسهرمان ئهم گوێرهکهیه بپهرستین، چونکه
 ئاهمهیه خوای ئیمه و خوای موساش.

کاتی هارون ئهم دیمه‌نانهی بینی زۆر قسهی بو کردن و
 ئامۆژگاری کردن و دهیفهرموو: ئهی بهنی ئیسرائیل
 بهقسهی سامیری فریو مه‌خۆن و هه‌لنه‌خه‌لتین، هەر خوای تاک و
 ته‌نها بوو هات به فریای ئیمه‌وه و له دهستی فیرعه‌ونی سته‌مکار و
 سه‌ربازه‌کانی رزگاری کردین و له‌بیری نه‌کردین، بۆیه ده‌بی
 ئیمه‌ش هه‌موو کات سوپاسی بکه‌ین و به‌ندایه‌تی ته‌نها بو ئهو

بكهين و نابى له جيى ئه ودا گوپره كه يه كي رهق و تهق و بى سوود و
 بى زيان به خواى خويمان بزانيين و كړنوشى بو بهرين، وه پيى
 راگه ياندن كه ئهم گوپره كه هوى ئيمتحان و تاقيكردنه وه يه بوټان و
 ناييت لهم تاقيكردنه وه يه دا چوك دابدمن و سهر كه وتوو نه بن،
 پاشان ئه وه بوو قسه كه ي هاروونيان پشتگوځيست، بوپه
 هاروونيش پيى وتن ﴿يَقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ
 فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِيَ﴾ طه ۹۰

واته: (هارون پيى وتن) ئه ي قه ومى من: ئيوه بهم گوپره كه
 زيرپښه توشى تاقيكردنه وه يه كي سهخت بوون و تيايدا دهر نه چوون،
 دلنيابن كه په روه ردگارتان خوايه كي ميپره بانه، شوپنى من بكهون و
 گوپرايه لى فهرمانى من بن.

به لام خه لكه كه هيچ گوښان نه دا به قسه بهرزه كانى هارون و
 پښان وت ﴿قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَنكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا
 مُوسَىٰ﴾ طه ۹۱

واته: وتيان: هر گيز وازى لى ناهينين و به ده وريدا دين و
 ده يپه رستين هه تا موسا خو ي ده گه رپته وه.

راز و نیاز ه که

کاتی موسا له گهلّ خودا گفتوگوی ده کرد خوی گه وره ههوالی
گویره که زیرینه کهی دا به موسا که سامیری دروستی کرد بوو
تاوه کو خه لکی بیهرستن و ئه وه بوو ئه وانیش به گویشان کرد و
پهرستیان ..

پاشان که موسا گفتوگو و راز و نیاز هکانی له گهلّ خودا وهند
کو تایی پییات و تهواو بوو، ئه وه په یامانهی له گهلّ خوی هه لگرت که
شهریعت و ریسای ژبانی نه ته وهی ئیسرائیلی تیا بوو، ئه وسای زور
به په ژاره و تور په یه وه گه رایه وه بو ناو قهوم و گه له کهی، ههر که
گه یشته وه ناو خه لکه که و گویره که کهی بینی زور به تور په یه وه
په یامه کانی فریدایه سهر زهوی و به خه لکه کهی وت: ئایا په یمانی
سهر که وتنمان له لایهن خوا وه پی نه درا که بچینه ناو خاکی
قودسه وه و سهر کهوین به سهر نه یاره کانماندا، باشه ئیه بوچی
ئه وه په یمانه تان له یاد کرد و بوچی وا زوو خواتان له بیر کرد و هاوهل
و هاوبه شتان بو بریاردا؟

له باتی ئه وهی داوای رهحمی خوابکهن ده تانه ویت به هوئی ئهم
بتانه وه سزا و خه شمی خوا بو خواتان مسوگهر بکهن؟
خه لکه که زور داوای لیبور دنیان له موسا کرد و به هانه یان به وه
هینایه وه که سامیری ئهم کاره ی پی کردوین.

سه‌رزه‌نشست

پاشان موسا پرووی کرده هارونی برای و زور به توریه‌یه‌وه
 قژی هارونی برای گرت له‌گهل ریشیدا و، به هاروونی وت: بوچی
 هیشتوته ئه‌م خه‌لکه واز له په‌رستنی خودا بهینن و ده‌ست بکه‌ن به
 په‌رستنی بت و په‌یکه‌ر، بوچی ریگه‌ت لی‌نه‌گرتن و قه‌ده‌غه‌ت لی
 نه‌کردن؟ هارونیش زور به نه‌رم و نیانی و له‌سه‌رخو‌یه‌وه به
 موسای برای وت ﴿يَبْنُوْهُمْ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي﴾ ^ط إِيَّ
 حَشِيَّتُ أَنْ تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿ط

(۹۴)

وا‌ته: کوری دایکم (بو ئه‌وه‌ی سوژی بجولینیت) ریشم مه‌گره و
 قزم رامه‌کیشه، (من بو‌یه زور له‌سه‌ری نه‌چوما بیگومان ترسام
 دوا‌یی یم بلییت: تو جیاوازیت خسته ناو نه‌وه‌ی ئیسرائیله‌وه و
 گویت به قسه‌ی من نه‌دا.

پیغه‌مبه‌ر موسا سلاوی خوی لی‌بی به قسه‌کانی هاروونی برای
 هیور بوویه‌وهو بی‌ده‌نگ بوو، پاشان له به‌رامبه‌ر خوی گه‌وره‌دا زور
 هه‌ستی به شه‌رمه‌زاری ده‌کرد، بو‌یه به نزا و پارانه‌وه رووی کرده
 په‌روه‌ردگار و فهرمووی: ﴿رَبِّ اَعْفِرْ لِيْ وَلِاِخِيْ وَاَدْخِلْنَا فِيْ
 رَحْمَتِكَ﴾ وَأَنْتَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِيْنَ ﴿ الاعراف (۱۵۱)

واته: ائەوسا ئیتەر موسا بە خۆیدا ھاتەو ەو وتی: پەرەردگارا
 لەخۆم و براکەشم خۆش ببە و ھەردو کمان بخەرە نیو رحەمەت و
 مێرەبانی خۆتەو ە و تۆ لە ھەموو کەس بەسووتر و
 ھێرەبانتەیت.

سامری ئەو کەسەیی کە گوێرە کە کە ی دروستکردبوو، زۆر لە
 دوری پێغەمبەر موسا و ەستابوو بە ترسەو ە، چونکە دەیزانی
 گوناھێکی زۆر گەورە ی بەو خەڵکە کردو ە، کە ئەو ەیش ھاو ە
 دانانە بو ەو، و ە دەیزانی کە پێغەمبەرەن سلاوی خویان لی بی
 زۆر رقیان لەم کردەو ە ی ە و پێیان ناخۆشە،

ئەوسا موسا رویکردە سامری و بە تورەییەو ە پی ە فرموو:

﴿فَمَا خَطْبُكَ يَسْمَرِي﴾ طە ۹۵۱

واته: ئە ی کارە خەتەرناکە چییە کە ئەنجامت داو ە، ئەم پیلان
 و تەلە کە و فێلە چییە دروستت کردو ە؟!!

-کی ەوای لیچ کردی ئەم کارە بکەیت ئە ی سامری؟

سامریش چیرۆکی دروستکردنی گوێرە کە کە ی بو ە گیرایەو ە و
 ئەوسا وتی: ئە ی نێردراوی خوا نەفسم ئەم کارە ی پی ە کردم و..
 پاشان پێغەمبەر موسا سلاوی خوی لی بی ە فرمانی کرد بە ھەموو
 خەڵکە کە کە ھیچ کەسێک ناییت قسە ی لە گەل ە کات، و ە

فهرمانیشی کرد به سامریش که بۆت نییه له گهڵ هیچ کهسیکدا بدویتی و قسه بکهیت، پاشان دوعای لیکرد و فهرمووی:

﴿فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ﴾ طه (۹۷)

واته: دهبرۆتاماوی له ژياندا اهرکهسیک نزیکت کهوتهوه دهییت! بلیت: به هیچ شیوهیهک بهریهککهوتن نییه (دیاره که دهستی ههرکهسی بهرکهوتییت تووشی ئازاریکی زۆربووه).

ئوسا موسا ههوالی ئهوهشی پێدا که ئهمه تهنها سزای دونیایه و سزای سهخت تهرت بۆ ئاماده کراوه لهڕۆژی قیامهتدا، پێی ووت: ﴿وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ﴾ طه (۹۷)

واتا: دلنیا بهش به که کاتیکی تریشت بۆ دیاری کراوه، که ههرگیز ناتوانیت لێی دهراز ببیت.

پاشان موسا رویکرده گوێره که ئالتونییه که و به سامیری ووت: ﴿وَأَنْظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنْ جَرُّنَهُ ثُمَّ لَتَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا﴾ طه (۹۷)

واته: سهرنجی خوا که شت بده که به دهویدا دهسوڕایتهوه و دهتههرست، دهییت بیسویتییت و ههلاههلاهی بکهین و بیخهینه ناودهریاوه.

ئەوھ بوو پېغەمبەر موسا سلاوی خۆای لی بی گوپره که که ی
 له ناوئاگره که دا سوتاندو پارچه پارچه ی کردو پارچه کانیشی
 فریدایه ناوده ریاوه ، پاشان جاریکی تر ئاموژگاریکردن و ئاگاداری
 کردنه وه و پئی راگه یانندن وفه رمووی: ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ طه ۹۸۱

واته: خه لکینه ئیوه دنیابن که پهروه ردگار تان ته نه ازاتی (الله) یه ،
 جگه له و خوا یه کی تر نه ، زانیاری و زانستی ته وزاته هه موو شتیکی
 گرتو ته وه .

پاشان خه لکه که که زانیان که به راستی وابوو که ئەو گوپره که یه هیچ
 خپرو زیانیکی به ده ست نه بوو وه خوانه بوو به لکو ته نها پارچه په ک
 ئالتون بوو هه چی تر ، بویه رویان کرده موسا و وتیان : ئە ی موسا
 ئە ی نیردراوی خوا داوام بو بکه له خوا که لیمان خوش بییت و
 ته وه و په شیمانیمان لی قبول بکات ؟ موسای خه م خوریش سلاوی
 خۆای لی بی پرویکرده پهروه ردگار ووتی : ئە ی پهروه ردگار ئە مانه
 په شیمانان له و کرده وه یه که کردیان و له جیاتی په رستی تو
 گوپره که یان په رست ، وه ئیسته ش داوات لی ده که ن که لیان خوش
 بییت و ته وه یان لی قبول بکه ییت ؟.....

پهروه ردگاریش وه لامی موسای دایه وه و فه رمووی : ته وه یان لی
 قبول ده کری به مه رجی ئە وانه یان که له جیاتی پهروه ردگاریان
 گوپره که یان په رستوه خۆیان بکوژن ، موساش ئە م هه واله ی خۆای

کار به جایی پی راکه یاندن و پئی فهرموون ﴿يَقُومُ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ قَتُّوْا إِلَى بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ﴾ ۵۴

واته : ئەمى قهوم و هۆزه کهم به راستی ئیوه بهو گوێره که په رستی
یه ستهم تان له خوتان کردوو ، دەمى بگه رینه وه بۆلای بهدى
هینهرتان و تهوبه بکهن و ئینجا خوتان بکوژن (بیتاوان تاوان بار
بکوژیت) ، ئەوه باشتیه بوتان (چونکه تاوانه که تان زۆر گه ورهیه)
پاشان ئه ویش (واته خوا دواى له ناو بردنى هه ندیک له تاوان باران)
تۆبه ی وهر گرت (هوانه ی مابوون) له راستی دا ته نها ئه وزاته هه یجگار
تهوبه وهر گرو به رحم و دلۆقانه .

بهم شیوه یه له بهردهم ئه وکه سانه دا که گوێره که که یان په رستبو
هه یچ رێگایه کی تر نه ما ، ته نها ئه وه نه ییت که خویان بکوژن .
له شه وێکی زۆر لیلو دژوارو ته مو مژاویدا ئیمانداره کانی ناو نه وه ی
ئیسرائیل هه ستان و شمشیره کانیان هه لگرتوو هه مو وئهو
که سانه یان کوشت که له جیاتی خوی گه وره گوێره که که یان
په رستبو ، ئه مه بو پاداشتی ئه وانیه که غه یری خویان به خوا زانیو
کرنوشو سوخته یان بۆ بردن ...

پهروه ردگارا : بو خاتری ناوه جوان و سیغه ته به رزه کانت ، بو
خاتری ئیسمی ئه عزمهت ، بو خاتری گه وره ی و رحمان و رحیمی
خۆت ، ئه وهرحمه تهت که هه موو شتیکی گرتو ته وه و گونا هه کانی

ئېمە لەچاۋ یدا زۆر بچوكتره لەمىسقالىكىش ، رەحمان پېيكەو
 لىمان خۆش بېهە لەرپىزى خۆشەويستانى خۆتدا ژمارمان بکە .
 خواپەگيان لەگوناھى مامۇستاکانمان و دايک و باوکىشمان خۆش
 بېهە ھەموومان لەناو بەھەشتى بەرىندا لەخزمەتى پېغەمبەراندە
 سلاوى خاويان لى بى کۆبکەرەو ھە... آمين.. آمين

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۲۰۰۹/۵/۲

والسلام عليكم

زنجیره‌ی چیرۆکه قورنانبه کان

- 1- که‌شتی رزگار بوون چاپ کراوه
- 2- ووشتره خواییه‌که چاپ کراوه
- 3- یارانی ئەشکه‌وت چاپ کراوه
- 4- که‌نجینه‌کانی فاروون چاپ کراوه
- 5- گوێره‌که ئالتونیه‌که چاپ کراوه
- 6- کێوه‌ی بالگر تووه‌که
- 7- خاوه‌ن فیله‌کان
- 8- په‌پوی چاکه‌کار
- 9- خۆانه ئاسمانیه‌که
- 10- مانگا سه‌یره‌که

چاوه‌پروانی به‌شه‌کانی تری ئەم زنجیره‌یه‌بن .

انشاءالله

نێمه‌ش چاوه‌پروانی دوعای خێرتانین .

زنجیره ی چیرۆکه قورئانیه کان

۱- که شتی رزگار بوون چاپ کرا

۲- ووشتره خوااییه که چاپ کرا

۳- یاران ی ئه شکه وت چاپ کرا

۴- که نجینه کانی قاروون چاپ کرا

۵- کویره که ئالتونییه که چاپ کرا

۶- کیوہ بالگر تووہ کہ

۷- فاوہن فیله کان

۸- پھ پوی چاکہ کار

۹- خوانہ ئاسمانیہ کہ

۱۰- مانگا سهیره کہ

چاوه پروانی به شه کانی تری نه م زنجیره یه بن

نیمه ش چاوه پروانی دوعای خیرتانی.

E-mail-faqezana@yahoo.com

له‌سه‌ره‌رکي کتیب‌خانه‌ي مه‌جوي چاپ‌کراوه
هه‌ولیر - بازار ي روښنیري